

সেন্দ্ৰাগী ফজৰা শক্তম, থাঙ্গ-মোইৰাংগী নত্তে মণিপুৰ ইমাগী লননি

— অমৰজিৎ খাঙেশ্বৰ —

হৌজিক্ৰি চাওখংলৰা মতম হায়বদু ওইৰবনিনা মীওইৰা ঐ্থোয়না হিংনৰা হোৎনবদা নুংঙাইনৰা হোৎনৰা ঙাজনি। নুংঙাইৰা হায়দু ওইৰদি নুংঙাইতৰা হায়সু অদুম মৰাকই। মসিদি নুংঙাইৰগা অৰাবগা মচিন মনাওনি হায়নৱিনি অদুনা খাদোৰুৰা শং হেজ্ঞা য়াদে। অদুম ইৰোইননা চংমিন্নদৌৱিনি অৰা নুংঙাই অনীসি। ইৰমদম মণিপুৰ অসি সনা লৈৰাকনি হায়নৱিনি। চিংনা কোয়না পনশাৰা চিংমীনা কোয়না পনঙাকপা মণিপুৰ ইমাগী লমদমনি শোম্নৱিবনি। নিংথিৱৰী ইমাগী তম্প্যাকথক্তা কোলোই মিংলেন মোইৰাংসু অমনি। মণিপুৰ ইমাগী পুৱাৰী থিগংলুবদা অমদি পোৰুফম লমদম ইমাগী ফজৰা শক্তম লাকপদা শুংয়ামক য়াওদ্ৰৰা য়াদ্ৰৰা মালেম মোইৰাং লমদমনি। মণিপুৰ ইমাগী ফজৰা শক্তম য়েংলবসু মোইৰাং লমদমগী ফজৰা কয়া অসি য়াওদনা মণিপুৰ ইমাগী ফজৰা শক্তম তাকপদা কদাইদনো চিখৰা অমা লৈহৌৱে শোয়দনা হায়নৱন্ধনি। লমকোয়ৰা কয়গী পুৰ্ণিং চিংশিনফম মিৎফম হোংৰা য়াৰোইৰৰা নুমিৎনা ইৰোলনুংদগী থোৱৰকপগুম লাক লাক লাওৰা লোক্তাকী নিংথিৰ্জৰা, লোক্তাক ঈয়াইদা লেপ্লিৰা পুৱাৰীগা শাগোন্নদুনা লাৰুৰা কাওঙমদ্ৰৰা চিংদুম মচা মচানা মোং হাদনা তুমিন তুমিন লেগুনা লৈৰিৰা কয়া অসিগী মিৎফম হোংনিংদ্ৰৰা শক্তম, অতাওৰা ফুমদি মথক্তা চাক্তাৰিৰা শঙাইগী ফজৰা, চিংনা কোয়শিল্লগা ঙাক শেদ্দুনা থপ্লিৰা লৌকোই পাৎকী শক্তম পুৱাৰীগী ওইৰা লাইফমলেন কয়া শাগোন্নদুনা লৈৰিৰা অমদি মালেমগী অনীশুৰা লাঞ্জাওদা থৰায়না পোস্থা পীত্ৰৰা ইপ্দিয়ন নেসনল আৰ্মিগী লুচিংৰা নেটাঞ্জি সুভাসচ্দ্ৰগী মীত্তম কায়াশিং অসিনিনি অতোপ অতোপ্লা লৈৰাক কয়না খোঙদাৱজুনা মণিপুৰ ইমাবু শক্তাকপদা অচৌৰা মফম অমা কনৰা ওমজৰিবসি। পুম্মক মণিপুৰ ইমাগী লন ঙাজনি।

হৌথিৰা কুমজা ২০১৪ গী ওক্টোবৰ ৮ দা লেক্তোক ফেষ্টিভেল পাঙথোকপগী বেনৱদা থাঙ্গ শেদ্দ হায়না থাৰুৰগী ৱাহৌদিগী ঈৰাং অসি লাকথিবনি। অসুক কুইৰা লোক্তাক ফেষ্টিভেলদদি নোংমতা থাৰুদ্ৰগা হন্দক পাঙথোকথিৰা লোক্তাক ফেষ্টিভেলদা হেত্তা থানিংলক্ৰিবসিনা কৰম্মা খোৎথাং অমা থাঙ্গ মীয়ামদা লৈৰগীনো। মৰু ওইনা সেন্দ্ৰাগী চিংখোঙদা খুন্দাশিল্লক্ৰিৰশিং অসি থাঙ্গ এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসনগী মনুংদা চিল্ল হায়বগী ৱাফম অমসু য়াওবগুম তৌৰি। তশেংনা ষ্টেট লেদ্দদা লম খোপচিপ্দুনা য়ুম শাজিল্লগা লৈথিৰা ঙাজনি। মৌ অনৌবীনা ময়ুম পাল্লৰুৰা মতুং ফাওৰা লৈশাৱিঙৈগী য়ুম্মাক শাণৈদু ওইবদি খক য়াগদৰা চৎনৰা য়াৰোই হায়ৰা অমসু লৈবনি। লৈঙাক্ৰা মদু য়াৰোই হায়বগীনি হন্দক অশোক অপন কয়া অমা য়াওনা তকখায়শ্বিবদু। অশোক অপন য়াওথিবশিং অদুগীদমক্তসু নুংঙাইজদে।

থাঙ্গ এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াশনগী মীছৎসু ৱা অমত্তা হায়দ্ৰিবনি মৱমদি লৈঙাক হায়বসিদা মহাক মশা য়াওৱিবনি। অদুগা হৌজিক থাঙ্গনা সেন্দ্ৰা কথায়গী লমনি, মোইৰাংনসু সেন্দ্ৰা মথোয়গী লমনি হায়দুনা য়াম্মা মমা য়েৎনৰা অমা লাঞ্জি। মসিদা মাগী মাগী অনিংৰা অপাশা ফোঙদেৰুদুনা চুম্মী লাঞ্জি খণ্ডৰা ৱাহৈ খৰনা খংন-চেন্দনুনা খুঙ্গং অনী অসি নুংশিনদ্ৰে, সেন্দ্ৰাগা মোইৰাংগা ফাওনৱিৰা পাৎকী লম্বী

থোনথিৰা অসি মাসুনি, ঐ্ৰসুনি পংচোংদা চোংথোক্ৰৱক্ৰি। কনানা চুমদৌৱি, কনানা লান্দৌৱি খণ্ডদে। মোইৰাং সেন্দ্ৰা লম্বী থোনথিৰা মীসি ফনদি য়ামশিল্লক্ৰে। ফজববু পামদৰা মী কনাসু লৈবুদি লৈৱল্লোই। লম কোয়ৰা কয়গী পুৰ্ণিং চিংশিনফম মফম ওইবনিনা মাগী মাগী লোইনা ওইনিংবগী মৰৈনি য়েৎনৱিসি। অদুবু য়েৎনৱিৰা খুঙ্গং অনীনা খঙগদৰদি অদোম অদোম্মা হেক লৈৰিৰা য়ুম অদুসু গভৰ্গমেন্টদা খাজনা থিৱিবনি হায়বসিদং কাউবিদৰা ফৈ।

সেন্দ্ৰাদা মোইৰাং চঙৰা য়াদে হায়ৰকথিৱা থাঙ্গনা অদুগা মোইৰাংনা সেন্দ্ৰাদা থাঙ্গ চংলক্ৰনু হায়ৰকথিৰা য়াওৱা। সেন্দ্ৰা টুৱিষ্টতা লম কোয়ৰা কয়াদী কাৱক্ৰিৰা ইনকম মোইৰাংনা লৌৱল্লোই গভৰ্গমেন্টদা লোইনা কাগদৰা ইনকম ঙাজনি। সেন্দ্ৰাগী ফজৰা ঐ্ৰগী য়ুমগী শুমাদা পুশিন্দুনা থম্ববসু মদুগী ইনকম খুদিংমক লৈঙাজ্ঞা লোইনা কাথিগদৰা ঙাজ্তনি। হৌজিক চাওখংলকপগী মতুং ইম্মা ফজৰা ওইগেৱা ফজদৰা ওইগেৱা পুম্মক মণিপুৰ লৈঙাক্ৰ। মসিগী মপু ওইদুনা যৌদা লৌৱকথিবনি। সেন্দ্ৰা মোইৰাংনা য়ুমথোং খুদিং পৈশা খায়নৱগা শেমজিন শাজিনথিৰা নত্তে। সেন্দ্ৰা ফজনৰা হোৎনবদা মণিপুৰ লৈঙাক্ৰ ৷ শেল খাদদুনা শেমথিবনি। থাঙ্গনা য়ুমথোং খুদিং পৈশা খায়নৱগা সেন্দ্ৰা শেমগংথিবসু ওইৱল্লোই। কৱিগী য়েৎনফম থোকপগে সেন্দ্ৰা ঐ্থোয় খুদিংমক্কী লম কোয়ৰা কয়গী মফমদা ইম্ময় ওইৰিৰা লমদম অমনি। ঐ্থোয় খুদিংমক্কী অশেংৰা লন ওইৰিৰা অসিগী মৰৈ তৌনদুনা মুন্ৰবগী কাৱৰা কৱিনো?

ফৱেনে মুন্ৰে হায়নসু খল্পসি অগুন্না অমা য়াওৱে হায়নসু খল্পসি। সেন্দ্ৰাদি মণিপুৰ লৈঙাক্ৰী অদুম ওইথিনি মসিদা মুন্ৰৰবগী কাৱৰা কৱিনো। মুন্ৰৰবগী পাঙ্গল খক্তনি ময়েং তাহৌগদৰা, মহয়না মণিপুৰ

লৈঙাক্ৰা চাখিদৌৱিনি। অদুগী মছৎ মণিপুৰ ইমাগী ঙুমথৈ শোকপা য়াৰোই অমদি মীতোপ্তা পীথোক্ৰোই হায়দুনা অচেৎপা ফীৱেপ অমা লৌবগী ঈহৌ ওইনা চঙশিনমীয়বনা হেমা ফৱোইদ্ৰো? অমগী ৱা লৈতে অমগী ৱা নত্তে মণিপুৱনা ষ্টেট্ৰিহ্দ্ ফংদ্ৰিঙৈ মমাঙ মণিপুৱগী চাফ মিনিষ্টৱসি মাইৱেৰম্বম কোইৱেংনা ওইথি। হায়ৱিৰা মোইৰাং সেন্দ্ৰা ফাওনৱিৰা কংফাল লম্বী অসি মশামক য়াওনা থোনথিবনি হায়বগী ৱাফম মোইৰাংগী মীয়াম্মা পুথোৱাক্ৰি। মতমদুগী লুচিংব্দু লৈথিদ্ৰৰা ইপু কোইৱেংনি। অদুনা হন্দক পাঙথোকথিৰা মোইৰাং কোইৱেংগী ১০০ শুৰা বাৰ্থ এনিভসৱি যৌৱম পাঙথোক্ৰুনা হায়ৱিৰা লম্বী অসি কোইৱেং ৱোদ হায়না থোদ্দুনা হৌজিক কোইৱেংগী মীতম ফাওৰা থিনস্ত্ৰে। মসিদা ঐনা হায়নিংবদি লমদম অসিগী মীছৎ ওইৰিৰা এম এল এনা হন্দক থাঙ্গ মোইৰাং অনীনা সেন্দ্ৰা ঐ্থোয়গীনি নোইগী নত্তে য়েৎনৱৰুৰা মতমসিদা নংহৌৱৰোই হায়বগী মতাগুম অসুক মৰু ওইশ্বৰা মতিক মগুন লৈস্ত্ৰৰা মী অমনা হোৎনৱিৱম্মা হিষ্টোৱিকেল গ্লেস অমবু উবিৱমদবসি লানবুংদা শগোল ৱাইবগী যৌদৌ অমনি হায়নীংই। লৈথিদ্ৰৰা লৈৰাক্কীদমক্তা খনৰা কোইৱেংগী মপোক কুমওন ফাওৰা মশীং ১০০ শুজিল্লৰবনি। অসুক কুইৰা মতম অসিফাওৰা তুমিমা লৈবিৱল্লিৰা মোইৰাংগী মীছৎ ওইথিৰা খুদিংমক লোইনা ৱাৰৌৱোইবদগী মৱম লৈৱা?

কুমজা ১৯৬৪ গী ৱেকোৰ্দকী মতুং ইম্মা সব দিভিজন মোইৰাংগী মেপতা মোইৰাং অসি পাৰ্ট ১ ভিলেজ নম্বৱ ৫২, পাৰ্ট ২ ভিলেজ নম্বৱ ৫৩ হায়ৰা অনী থোকই। পাৰ্ট ১ গী পাকপা চাওৰা এৱিয়া অসি ১১৩৭.২২৭৫ (এৱিয়া হেক্তৱ) মসিদা সেন্দ্ৰাসু কোনশিল্লি। হায়ৱিৰা মোইৰাংগী মেপ অসিগী ঙুমথৈ অসিগী মনুংদা লৈৰা খুঙ্গং খুদিংমক

নুমিৎ চয়োল তৱেৎকী হৌৱকফম

— মঙাংচা কৈসাম ইবোমচা —

লাইনীংথৌ সলাইলেল শিদবনা তম্প্যাক লৈনেমবু তহিবঙ চাদোল সুদোনশিংদীদমক্তা শেশ্বীৱগে নীংলদুনা পামেল উতুপ অমা ইদুনা লৈৰিৰা অদু ঈপাকথক্তা খাদৱগা ৱাকয়ে উতুপ থক্তা তোংলদুনা কৌব্ৰু চিংদোলদগী লংমাইচীং তম্মা ঈৱাল্লগে হায়না লাইনীংথৌ সলাইলেলনে, লাইলেলপী লৈমলেল শিদবীনে – সৱোই চনু অতোপ্নীনে অহ্ম মানা চৈবী নৌৱেল পায়দুনা হোল্লক্ৰে। অহ্ম মানা হি হি লাউদুনা হোনবদা ৱাকয়ে উতুপ য়াঙনা চংলি হায়বগী হিয়াঙ হায়না কোলোইৱে। অদুগা লাইজ ঈপাক অচৌৰা অদুবু ৱাকয়ে হি অদুক চায়নৱগা শমদুনা চংলি হায়বগী হিয়াঙ সমচায়ক হায়না কোলোইৱে। অসুম্মা হিয়াঙ সমচায়ৰা তোংদুনা হোল্লকপনা লোহিৰী চিংদুম অমগী মখোঙ যৌৱক্ৰে। লমলেল মফম অদুদা ঙাইহাক পুঙ্গোই হিথাংলে। লমলেল লমদম অদুবু হিয়াংথাঙ হায়না কোলোইৱে, লৈমৱেল শিদবীনা সাইওনবী ঈৰৈমা লাইলেম্বী ইমা মাগী মকাইফম ওইহনবীৱে। হয়েং তাইৰঙ চাদোন শুদোনগী ইৰম খোংলম চুমলক্তবদা ঈৰৈমা লাইৰেব্বী নঙোন্দা খুৰুম লৈতাৱয়জৰগা তিনকৈম লাইকৈাক পীয়ু হায়না পাউমেনৱিৰগা ঈৰৈমা লাইৰেব্বীবু মফম অসিদা থম্বীৱল্লে। অসুম্মা পাউমেন ৱাখং পীবিৱগা ঈৰৈমা তুংওইননা হিয়াঙ হোল্লক্ৰে। অসুম হোল্লকপনা হৌজিক্কী মোংৰা হনৰা (হানৰা) উমংলেল মপা যৌৱকপদা লেমলৈ গুনা মোংবগুম ঈৰৈ ঈপোম কননা মোংলক্ৰে। লেমলৈ গুনা মোংৰা ঈপোমগুম্মা অদুবু উবদা লাইনীংথৌ সলাইলেল শিদবনা হায়নক্ৰে – মফম অসিদি সলাইলেল শিদৰা ঐ্ৰগী খুতম ওইনা লৈৱসনু।

লমলেল লমদম লৈনুংশি অসিবু মোংৰা হনৰা (হানৰা) তুংলমচৎতা খঙনহৌৱসনু। তুংগী চাদোন শুদোনশিংনা নৱা (অঙাং) না শোন্মম নাদম্বদা সলাইলেল ঐ্ৰগী মকাই অসিদা (হৌজিক হেনুমান লাইশঙলী মনিং থংবদ লৈসৌপুং অসিদা) খয়েম লাক্তুনা যৌনিজেী তিনকোক লাইকৈোকচগনি। মিৎচং মিৎফাওনিংসিসু যৌনিজেী-ও! অসুম্মা পাউতাক পাউমেন পীৱল্লগা লংমাইচীং মায়কৈ তম্মা হিয়াঙ হোল্লক্ৰে। অসুম হোল্লকপনা লংমাই চীং চিংখোঙদা ৱাইথুংলৱে। কোয়ৱৌ নোংজা অদুবু লংমাইচীং হায়না মিংথোবল্লে। ইনুং ঙাল্লবগা লাইনিংথৌনা চীং কাই হায়বদগী নিংথৌকাৰা হায়না মিংথোবল্লে। ঈনুং ঙাল্লবগা লাইনিংথৌ লাইৰেব্বী সৱোই অতোনবী অহ্ম মানা লংমাইচীংগী লৈচাক খোৎখৰে, মালেম ফাওৰা ঙুমদ্ৰে। মতাং অদুদা লাইনিংথৌ পাঙ্গলবনা হুৎওংঙা সাইওল তৌদুনা চিংনুং হুৎপ হুৎথোক্তুনা লাইচা ঈশিং চিখাক্ৰে, মালেম লৈসা ফাওৱে লৈপাক উৱে। মালেম লৈসা ফাওৰা উৰা কোয়ৱৌ নোংজা অদুবু লৈপাক পোকলে হায়বগী

লৈপাকপোকপা হায়না মিংথোবল্লে। মালেম লৈসা ফাওৱবদা লাইনিংথৌ শিদবনা অকংৰা লম থিৱক্ৰে, ময়েক লানা কংকা লমলেন লমদম নিংথিৰা খেল অমা থেংনৱে। লমলেন লমমম অদুবু ‘কংলা থেনবুং’ হায়না কোলোইৱে, কংলা খেলবুং মফমদা ঈমফম শেমদুনা ঈম কৈ শাৱে। ঈম কৈ (য়ুম) শাৰা কোৱৌ নোংজা অদুবু ইমশাকৈশা (য়ুমশাকৈশা) হায়না মিংথোবল্লে। কংলা লাইফম মফমবু ‘কংলৈপোক’ হায়না কৌস্ত্ৰে। কংলৈপাক কৌৰা মফমবু লাইনিংথৌনা তাইৰঙ চাদোন শুদোনগী লৈপাক ওইহৌনৰা হায়দুনা শাকোমনা শেদ্দুনা থম্বীৱে হায়বগী কোয়ৱৌ নোংংজাবু শকোলশেন হায়না মিংথোবল্লে। ঈনুং ঙাল্লগা লাইজ ঈশিং ইৱাই লৈমনা ইৱায় লায়না খংকং কংথখি হায়বগী কোয়ৱৌ নোংজা অদুবু ইৱাই (ঈলাই) হায়না মিংথোবল্লে। ঈনুং ঙাল্লগা লাইগী মহয়বু লৈমলেল শিদবীগী ফুইং শিয়েমননুংদা চা ওইনৰা থাংদোকথিৰা (চাৱী ঈপাল থাথিৰা) কোয়ৱৌ নোংংজাবু থাঙচা (থাংজা) হয়না মিংথোবল্লে। অসুম তৌনা লাইনিংথৌ সলাইলেল শিদবনা নুমিৎ চয়োল তৱেৎকী মমিং থোনবীথি। ঈনুংলোদা–লাইনিংথৌ সলাইলেলগী কোক্তগী হী অদুনা য়াঙন (য়োংলেন্দা) কুমথৱক্তুনা হিয়াংথং কৌৰা নাখাংদা ঙাইহাক পুংগোই পল্লৱগা লংমাইচিৎ কৌৰা মীংনু নাপোমদা থুংলৰা মতম অদুবু লংমাইচীং কৌই। অদুদগী মীং নহাদ কাৱক্তুনা নমু মীগী মশক ওইনা মিৎনহা অনী লোঙদুনা লৈৱম্ববু নিংথৌকাৰা কৌই। অদুগী কিল্মথিদুনা তাইৰঙ লৈসা (লৈপাক) হকচাং ওইথিগদৰা হী অদুবু লৈপাকথোকপা কৌই। অদুগুম্মা তাইৰঙ লৈসা (লৈপাক) হকচাং অমা ওইৱক্ৰদৌৱিৰা অদুগী মনুংদা লাইগী ঈম (ময়ুম) ওইনৰা ঈম কৈ শাস্ত্ৰে হায়বগী ঈমশাকৈশা কৌই। অদুম ওইৰা তাইৰঙ লৈসা হকচাং ঈলিক অদুবু চেংনা কোনশিন্দুনা শেদ্দুনা থম্বীৱে হায়বগী শগোলেশেন কৌই। অদুগুম্মা শা হকচাং ইলিক অদু লাই মহাক য়াওৱে হায়বগী ইৱাই কৌই। অদুগুম্মা লাইগী মহয় অদুবু ইমা লৈমলেল শিদবীগী ফুইং সিয়েমননুংদা চা ওইনা থাংদোকথি (চাৱি ঈপাল থাথি) হায়বগী থাঙচা (থাঙজ) কৌই।০০। মালেমগী মীয়াম্মা খঙনৱিৰা নুমিৎ তৱেৎনি মমীং (১) সন্দে হায়বসি সন (নুমিৎ) কৌৰা লাই মমিৎদগী লাকপনি। (২) মন্দে – মুন (থা) কৌৰা লাইগী মমিৎদগী লাকপনি। (৩) টুইসদে – টুসদো কৌৰা লালগী লাই মমিৎদগী লাকপনি। (৪) ৱেদনসকে – ৱেদন কৌৰা নোং নুশিৎকী মমিৎদগী লৌবনি। (৫) থৰ্সদে – থোৱনি কৌৰা অখাক অৰাওবগী লাইৰেব্বীগী মমিৎদগী লৌবনি। (৬) ফ্ৰাইদে – ফ্ৰায়া কৌৰা নুশিবগী লাইৰেব্বীগী মমিৎদগী লৌবনি। (৭) সেটৱদে – সেটৱন কৌৰা মতমগী লাইগী মমিৎদগী লৌবনি।☪️

মণিপুৰসু নিংথিনা শেশ্বীৱবদি টুৱিষ্ট সেন্টৰ অমা ওইহনৰা য়াগনি

নুপী পাউমীশিংগী শিল্লোং টুৱ/ৱল্লেশ্বৱি গোশ্বামি

ওল মণিপুৰ ৱাৰ্কিং জনেলিষ্ট য়ুনিয়ম্মা শিন্দুনা মমাঙ থা জুলাই ৩১ দগী হৌৱগা ওগষ্ট ৫ ফাওৰা নুপী পাউমীশিংগী ওইৰা টুৱ প্ৰোগ্ৰাম অমা শিল্লোংদা চংথি। মমাঙ চহীদগী হৌৱগা অমজুগী প্ৰসিদ্দেট অমদি মৰু ওইৰা ষ্টেণ্ডিং কন্সিটিগী মীছৎ য়াওনা চহীগী ওইনা লেগুনা চখৱক্ৰিৰা খোঙচং অসিদা হন্দক্তি তোঙান তোঙানৰা মেদিয়া হাওসকী নুপী পাউমী ১১ শৱক্ৰ য়াথি। নুমিৎ মৱিনি চুপ্ৰা শিল্লোংদা লৈৱিঙৈদা মেঘালয়গী মফম কয়াদসু কোয়না চৎতুনা য়েংলকথি।

এসিয়া মহাদেশকী মনুংদা শ্বাইদগী নানৰা ভিলেজনি হায়না অখয়ৰা মনা ফংথিৰা মৌলিননোঙ (Mawlynnong) দসু চংথি। হেক য়েংবদা তৰু-তনানৰা খুঙ্গং অদুদা পুন্না য়ুম ৯০ লৈ। অদুগা অপূনৰা মীশিংনা ৫০০ ৱোমনি। এসিয়াগী অনানৰা খুঙ্গং অমনি হায়না মৌলিন নোঙবু ইকায়খুৰ্বা উৎতুনা লেমজনিংঙাই ওইৰা মনা পীৱকথিবসিনা কুমজা ২০০৩ দনি। মৌলিন নোংগী ফজৰা খৱা হায়ৰা তাৱবদি, পোং খুদিংমক মফম চানা চানা থম্মা, হৈ–লৈ মতম চানা থাৰা, লমদমদুগী ওইৰা মনা-মশিং ইন্দিজিনস ওইৰা পাম্বীশিং নিংথিনা য়োকৎতুনা য়ুমগী অকোয়বদা থাবনচিংৰা পনৰা য়াই। য়ুমসু পীক্তক পীক্তক শাই। অমোৎ-অকায় অমত্তা উৰক্তে। উপাল-ৱাপাল মৱাং কায়না হৌই। অদুবু লম্বীদা উনা-ৱানা অমত্তা চাইথোক্তে। মহৌশাগী ওইৰা চীং লমদমগী ফজৰা মৱক্তা, খুঙ্গংদুগী তৰু-তনানৰনা টুৱিষ্ট কয়গী পুৰ্ণিং চিংশিনফমসু ওইৱি। হায়নৰা লৈ, শিল্লোংদা লাৰুগা মৌলিন নোং (অনানৰা খুঙ্গং) য়েংদনা হল্পৱদি চংলুবগী ৱাহস্থোক লৈতে হায়না। ক্ৰিনেস ভিলেজনি হায়না লাউথোকথিবদগী ঙসিদি মালেমগী মীওই কয়না মেঘালয়াদা থওইনা কোয়ৰা চংনৱি। অসিদসু নত্তনা মহৌশানা শিল্লোংদা য়েংৰা য়াৰা ফজৰা মফম কয়া অমসু লৈৱি। মতাংসিদা ঐ্থোয়না চিৱাপঞ্জীগী ৱাৱী চিখৱম্মা য়াৰোই। অসুক কুইনা হিংলকপসিদা শিল্লোং মনুংদা নুমিৎ খৱনি লৈদুনা ভিজিট তৌৱৰ্ণদি হন্দক্কীসিনা অহানবনি। চিৱাপঞ্জীগী ৱাৱীসু মমাঙদা কয়াৰক তাস্ত্ৰে। অদুবু মফমদু যৌশিল্লদবনা কয়ামুক ফজৰগে, লোয়ননা মহৌশাগী ঙহাক ঙহাক্কী ওইৰা শক্লোনশিং কৱম তৌবগে হায়বদুদি খঙদে। হন্দক্তি পুং কয়া ফমদুনা য়েংলকপনা খৱগীমথৈ খঙৰা ঙল্পকথি। চীং লমদম ওইনৰা খঙহৌদনা লৈচিন মপৈ মপৈ পাইৱকপা অদুদগী খংমম মমশিল্লক্তুনা নোং ওইনা চুখৱকপা, মিৎকুপ খৱদা তোঙান তোঙানৰা শক্লোন কয়া উৎলকপদু তশেংনা নুংঙাইৰা ফাওই। পুৰ্ণিৎদা ৱাখল কয়াসু মওল মওল খলহাল্লি। মণিপুৱদি টুৱিষ্ট সেন্টৰ

অমা ওইহনৰা য়াৰোইদা? মালেমগী থুমই চেদ্দৰা ফজৱৰা লোক্তাক পাং ষ্টেটসিদা লৈৱি। কৈবুল লমজাওগী শঙাই, শিৱোই লিলি, জুকো লিলি, চীং অমদি তম্প্যাক অনীমক্তা মিৎয়েং চিংশিনৰা য়াৰা মফম কয়া মণিপুৱদা মৱাং কায়না লৈৱি। মেঘালয়গী মনুং হঞ্জিনৰা টুৱিষ্ট সেন্টৰ কয়াদা লৈহৌৰা মফমশিংদা উ অমদি ৱাগী পোথোক্ৰা শাৰা বেক, শামপোং মখলশিং য়োশ্দুনা ইৱায় লায়না হিংবগী পান্নে ওইহৌই। পোৎফম মচা মচাশিংদা ঙহাক্কী ওইনা লাকপা টুৱিষ্টশিংদা হৈ–ৱা, কিহোল্লচিংৰা (মতম মতমগী ওইৰা উইহ–ৱাইহ) ফজনা খোৰুগা প্লাষ্টিক

মোইৰাংগী ওইফম থোকপনি। অদুনা মোইৰাং সেন্দ্ৰা হায়বদা অকায়ৰা লৈতে। মসিদি সেটলমেন্ট ওফিসকী মেপতুগী ৱেকোৰ্দ মতুং ইম্মা হায়বনি। অদুগা থাঙ্গ অসি ভিলেজ নম্বৱ ৬৫ নি। এৱিয়ানা ৮৯২.২২০ (এৱিয়া হেক্তৱ) নি। মোইৰাংগা পাকপা চাউৰা য়াম্মা খেলবসু ওইৱি। লৈঙাক্কী মেপ অমবু তুংওইনৱগা নক্ৰুৰনা, য়ুমথংনবনা ওইগদবনি হায়ৱগদি ময়াং ইশ্বফলগা কৱাংগা য়াম্মা নক্ৰুৰা মৱম্মা ময়েং ইশ্বফালনা কৱাং মথোয়গী ওইগদবনি হায়ৱক্ৰুদি থাঙ্গনা য়াৰা ঙুমগাদ্ৰা। মৱমদি থাঙ্গদা কৱাংগা নক্ৰুৱদগী ময়াং ইশ্বফাল কৱাংগা নক্ৰুৰনা হেঞ্জি।

অমৰোমদা হৌজিক মোইৰাং এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসনগী মনুং চিল্লিৰা ফুৰালাদা লৈত-লায়ৱ য়ুম লৈজদৰা কয়গী হট ৱেল্পৱ শাদুনা থম্বীৱি। মসিদা লৈৱিৰা মীসু থাঙ্গ ঙাজ্তনি ভোট খাদবসু থাঙ্গদা থাদৱি। নোংমদি মসিসু থাঙ্গগীনি শোয়দনা হায়ৱকপসু য়াৱি। অসিগুম্মা অসি থোক্তনৰা লমদম অসিগী মীছৎশিংনা চেকশিম্মা য়েংশিলহৌৰা চুম্মী। অদুনা লমগী পাকপা চাওৰা, ভিলেজ মমিং থোনবগী থবক অসি এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসম্মা লেপ্পা য়াৰোই ভিলেজ ভিলেজদুগী মেপতুনা লম অদুগী পাকপা চাওৰা এৱিয়া খঙনৱিবনি। অদুগা এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসনগী ওইনদি সেন্দ্ৰা হায়ৱিৰা মফম অসি থাঙ্গ এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসম্মা কোনশিল্লি। অদুনা মতম মতমগী মীছৎশিংনা মাগী মাগী এসেমৱ্লি কন্সটিটু়াসনদুবু চাওখং যৌৱাং তৌনবগী যৌদাং লৌনৱিবনি। অমৰোমদা থাঙ্গগী মীছৎনা তৌগদৰা চাওখং যৌৱাংদু মোইৰাংগী মীছৎনা তৌৱকপনি। অমৰোমদা থাঙ্গ মোইৰাংগী মীচম মীয়ামগী য়াইফনৰা চাওখং যৌৱাং লৈঙাক পায়ৱিৰা মীছৎ অনী অসিনা তৌজৰকপা ঙাজ্তনি। অমনা তৌৱসু অমনা তৌৱসু চপ মাল্লৈ মীছৎ অনীমক পূম্মা লৈঙাক পায়মিৱিৰা ইমুং অমত্তগী মী ঙাজ্তনি। অদুগা মোইৰাংনসু মথোয়গী মেপতা মনুং চিল্লি হায়বগীদমক্তা সেন্দ্ৰা মথোয়গী ওইগদবনি হায়ৱিবনি। হায়ৱিৰা মেপ অসিগী মতুং ইম্মা মোইৰাং সেন্দ্ৰা অসিবু থাঙ্গ সেন্দ্ৰা হায়ৱকপগী ৱাফমদগীনি থোৱক্ৰিৰা ৱাফমসি।

মসিদনি লৈঙাক্ৰা ওৱাং নহানতা ষ্টেট লেদ্দদা লম খোপচিপ্দুনা লৈৱৰুগা য়োংনা লৌ মপু তানবগী যৌদৌ তাৱকপগীনি তকখংতনা তকখায়ৱকপনি লৈঙাক্ৰি। ভিলেজ অনী অসিবু ফাওনৱিৰা লম্বী অসিগীনি ঙসি লাইওইশ্বৰা ইপা ইপু কয়া কৌথোক্ৰদুনা পুথোৱক্ৰিৰা। লাইওইশ্বৰা ইপা ইপুশিং অদুনা খংনৌ-চেনৌ হায়বগী লম্বী অসি থোনবীৱম্বদি ওইৱল্লোই। নুংশি চাৱনা অমগা অমগা তাথোক-তাপিন তৌনদুনা হিংমিল্লৌ হায়বগী শোয়দনা শেশ্বীৱম্মা লম্বী ওইৱমগনি খল্লি। ফনা ফজৰা সেন্দ্ৰাগী শক্তম ওইদুনসু থাঙ্গনা ওইবসু য়াৰোই, মোইৰাংনা লৌবসু য়াৰোই। মপু অমা ইচাউ চাউনা লৈৱিবনি। সেন্দ্ৰাগী চিংখোঙদা দুকান তৌদুনা হিংজৱিৰা মীওইশিং অসি মোইৰাং থাঙ্গ পূম্মা হিংমিৱিবনি। মোইৰাং ফম্মা য়াৰোই, থাঙ্গ ফম্মা য়াৰোই হায়ৰা লৈতে। সেন্দ্ৰাদগী ইনকম ময়াম অমা ফংলবসু মোইৰাংগী মীয়াম্মা য়েলগদৰা নত্তে, থাঙ্গগী মীয়াম্মাসু লৌগদৰা নত্তে। লৌগদৌৰা মপু লৈঙাক অমা অসুক চাউনা লৈৱিবসি কাউবীগনু। থাঙ্গ অমদি মোইৰাংগী মীছৎ অনীনা মীয়ামসি ৱাখল তাহনৰা অমা ইচঙদা চঙই হায়জনীংই।☪️

এসিয়া মহাদেশকী মনুং চনৰা শ্বাইদগী নানৰা খুঙ্গংগী মনা ফংথ্ৰৰা মৌলিননোঙ (২০০৩)

খাউ অমদা মশুং মচা মচা হাপ্পগা থুম-মোৱোক খৱা চাইশিন্দুনা লুপা ১০/১০ দা য়োনব্দু হৱাউনা লৈদুনা পংচাদা চাৰ্নে। টুৱিষ্ট মফম ওইবনিনা অৰৈৰা মীসু, অয়োনৰা মীসু মায়থোঙ মকা লোইনা লাম্মী। কিহোম অমনা লুপা চাম্মা হেমা হেমা য়োল্লমগনি। ঐ্থোয়গীসু লোক্তাক থোঙবান্দা তৰু তৰুৰা শঙ মচা মচাশিং মফম চানা চানা শাদুনা থল্লগা শেমগংপদা অতৈ ষ্টেটনা মণিপুৱদগী কৱিসু হেনগদৰা নত্তে। শেল লায়না তাৰাৰা য়াৰা মহৌশাগী ফজবনা পীক থমা লৈৰা মফমসি টুৱিষ্ট লাকহম্বগী মতাংদদি ৱাখল থাদদৱনা ঙসি লমদমসিগী ফজৰা কনানসু খঙনদবনি।☪️

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-১৭

- কবি অশাংবম মীনকেতন কৱি লাইৱিক্তা সাহিত্য একাদেমী এৱাৰ্দ ফংথিবগে?
- ‘ফাদোক অমগী শেৱেং’ কবি কনানা ইবনো?
- ‘লৈৱোক চনশ্বৰা থাজৰা’ গী অইবীদু কনানো?
- ‘দ গাইদ’ মণিপূৱীদা কনানা হন্দোকপনো?
- হাপ্লিৰা শক্তম অসি কনাগীনো?☪️

ৱাহংশিং অসিগী পাউখুম ওগষ্ট ১২, ইৱাই নুমিৎকী অম্বুক পুং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওফিসতা নংৱগা ঈ-মেল hueiyenliteraryquiz@gmail.com সিদা মেল ওইনা থাবীৱকপা থাগনি। পাউখুম পীৱিবৰুপা/থাবীৱকপা মতমদা মিং, লৈফম, মহৈগী মফমগী ৱাফম সন্দেশ্ট নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকঙ। ৱাহং খুদিংমক্কী পাউখ